

ALISHER NAVOIY VA ZAHRIDDIN MUHAMMAD BOBUR IJODIY
MEROSINING BASHARIYAT TAMADDUNIDA TUTGAN O'RNI.

O'rinboyeva Elnora Furqat qizi

Guliston pedagogika instituti talabasi

Toshkent viloyati Bekobod tumani

Orinboyevaelnora67@gmail.com

Annotatsiya: O'zbekiston va umumbashariy adabiyotning ulug' namoyondagilari Alisher Navoiy va Zahriddin Muhammad Bobur o'zining beqiyos ijodiy merosi bilan beqiyos ijodiy merosi bilan nafaqar o'z davri, balki keyingi asrlardagi madaniyat va tamaddunga ulkan hissa qo'shgan buyuksiyamolardir. Ularning asarlari insoniyatni ezgullikka, adolatga va hamjihatlika chorlovchi ma'naviy boylik hisoblanadi. Shunday ekan bir bu zotlarning asarlarining har bir bu zotlarning asarlarining har birini hurmat qilishimiz va ularni bugungi kunga tatbiq etishimiz kerak. Shuncha vaqt o'tsa ham ulug' mutafakkir bobolarimiz, so'z mulking sultoni Alisher Navoiy hamdashoh va shoir Zahriddin Muhammad Bobur boy ma'naviy merosi butun dunyoni hayratga solib, insonlar qalbiga va ongi shuuriga, va saxovat mehmuruvvat nurini tartib kelmoqda.

Аннотация: Алишер Навоии и Захридин Мухаммед Бобур, великие представители Узбекистана и мировой литературы, обладающие неравненным творческим наследием, являются великими деятелями, внесшими большой вклад не только в культуру и цивилизацию своего времени, но и в последующие века. Их произведения зовут, человечность к добру, справедливости и гармонии считается духовным богатством поэтому мы дажны уважать каждое из произведений этих людей и применять их к сегодняшнему дню. Даже после ухода из жизни бога

те духовное наследие наших великих дедов мыслителей цвяря слова Алишера Навая, царя и поэта Захриддина Мухаммада Бобура, продижает удивлять весь мир, освещая светом щедрости, любви и доброты. Сердца и умы людей. **Annotation:** Alisher Navoi and Zahriddin Muhammad Bobur the great re

representatives of Uzbekistan and the world literature, are great figures who made a great contribution to the culture and civilization not only of their time, but also of the following centuries with their time, but also of the following centuries with their incomparable heritage, is spiritual wealth, therefore we should respect each of these works and apply them to today. Even after passing away the rich spiritual heritage of our great thinker grandfathers, the sultan of words, Alisher Navoi, and the King and poet Zahriddin Muhammad Bobur continues to amaze the whole world, spreading the light of generosity and kindness to the hearts and minds of people.

Kalit so'zlar: word, buyuk, g'ayriodatiy, spreading, buyuk, ommaviy

axbarot vositalari, tarixiy, tamaddun.

Kirish

Bizning buyuk bobolarimiz bizga qoldirgan meroslarini biz asrab avaylashga harakat qilmoqdamiz, Alisher Navoiy va Zahriddin Muhammadaniyatiga katta ta'sir ko'rsatgan. U o'zining eng buyuk asarlaridan biri "Xamsa" asarini orqali nafaqat badiiy adabiyot, balki falsafa axloqshunoslik va diniy, ruhiy qarashlar sohasida ham buyuk bir maktab yaratadi. Navoiyning ijodi insoniyatini yaxshilik, sabr-toqat, va haqiqatni qadrlashga da'vat etadi. Alisher Navoiy o'z asarlaridan turkiy tilni yuksajlaga

olib chiqib, bu tilda ijod qiladi. Alisher Navoiy (1441-1501) turkiy adabiyotning asoschilaridan biri bo'lib, o'z asarlarida orqali Sharq she'riyati va madaniyatiga katta ta'sir ko'rsatgan. Navoiyning ijodi insoniyatni yaxshilik, sabr-toqat, va haqiqatni qadrlashga da'vat etadi. Alisher Navoiy o'z asarlaridan turkiy tilini yuksaklarga olib chiqib, bu tilda ijod qiladi.

Masalan “Muhokamat ul lug’atayn” asarida ham yaqqol aks etadi.U Tilning imkoniyatlarini kengaytirib, turkiy she’riyati arab va fors adabi yoti bilan bir qatorga qo’yadi.Navoiyning asarlarida insoniyatni ezgul ka va adolatga chorlovchi ko’plab falsafiy g’oyalar mujassamlarni U “Farhod va Shirin” , “Layli va Majnun” kabi asarlarida insoniy muhab bat va fidoylikni ulug’laydi.

Alisher Navoiy madaniy va ilmiy rivojlanishga ko’maklashgan.U o’z Zamonida kutubxonalar, madrasalar va masjidlar qurdirib,ilmlar rivojiga sharoit yaratgan.Zahriddin Muhammad Bobur buyuk shoir davlat arbobi va tarixchidir.Uning ijodi va faoliyati Sharq madaniyati, adabiyoti va siyo satida alohida o’rin tutadi.Boburning asarlari insoniyatning ma’naviy yuk salishga xizmat qiluvchi manba bo’lib xizmat qiladi.Zahriddin Muham mad Boburning eng buyuk asarlaridan biri “Boburnoma”dir.Bu asarning ilmiy va tarixiy ahamiyati.”Boburnoma” asari nafaqat tarixiy,balki etnogra fik va geografik ma’lumotlarni ham o’z ichiga oladi,Bu asar orqali Markaziy Osiyo va Hindistonning XIV asrdagi madaniy va ijtimoiy hayoti haqida muhim ma’lumotlar olish maumkin.Bobur lirik she’riyatga o’zi ga xos uslub yaratadi.U o’z she’rlarida hayotning go’zraligi vatan tuyg’u si va insoniy his-tuyg’ularni mahorat bilan ta’svirlagan.Uning she’rlari Sharq va G’arb adabiy an’analari o’rtasida bog’lovchi ko’prik sifatida xizm at qiladi.

Bobur Hindistonda Boburiylar saltanatini barpo etib, bu yerda islom madaniyati va ilm-fan rivojiga ulkan hissa qo'shgan. U Hindiston tamadduniga sharqona uslubi olib kirgan.

Demak, umumbashariy tamaddunga qo'shgan hissasi, Alisher Navoiy va Zahriddin Muhammad Bobur ijodiy va siyosiy faoliyati orqali sharq va g'arb o'rtasidagi madaniy aloqalarni mustahkamladi. Ularning asarlari insoniy qadriyatlarni ulug'laydi, ma'rifat va madaniyatni rivojlan tiradi. Ular yaratgan asarlar bugungi kunda ham insoniyar uchun ma'naviy boylik bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa qilib aytganda. Alisher Navoiy va Zahriddin Muhammad Bobur o'zining ijodiy merosi bilan bashariyat tamadduni tarixida o'chmas iz qoldirgan buyuk siymolaridir. Ularning asarlari insoniyatni birlash tiruvchi, ezguklikka chorlovchi ma'naviy va madaniy boylik sifatida abadiy yashaydi.

Foydalangan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston tarixi asari darsliklar
2. Sirojiddin Sayid "Alisher Navoiy"
3. "Bobur haiqda o'ylar" kitobi Rustambek Shahmasutdinov (1996)
4. Vatan tarixi (I kitob)
5. "Tarixiy shaxslar" turkumidagi (2000)